

Карло Лукарели

АНТОНЕЛА. СЛУЧАЈ ФАЛЧИДИЈА

Антонела Фалчидија
Катанија, 4. децембар 1993.

И „случај Фалчидија” је заиста *кримић*. Једна од оних тајанствених прича, пуних обрта, неосумњичених и оних који се не могу осумњичити, трагова за које се чини да воде до истине, а не воде ни до чега, као да, у позадини свега, заиста стоји ђаволски ум који је све приредио. Да је „случај Фалчидија” роман, написала би га баш она, краљица крими-романа: Агата Кристи.

Али можда перо Агате Кристи не би било довољно. Зато што иза варљивог и узбудљивог заплета кримића стоји и она, госпођа Антонела.

Нешто нам се увек догоди када се бавимо случајевима као што је овај. Увек настојимо да сачувамо дистанцу, равнодушност не, јер то није могуће, али барем уздржаност, да би се могло бити објективан, или бар мање саживљен са догађајем. Треба размишљати шта би било *да је био кримић* и гледати стварност кроз призму која је приказује у машти и чини је подложном личном виђењу. *Да је кримић...* и жртва случаја постаје жртва, лик из романа, о којем можеш говорити како желиш. Али чим пажња попусти, нешто се дешава, нешто видиш. Фотографију, одломак из дневника, писмо, а књижевни лик поново постаје особа, особа коју почињеш да упознајеш.

Ту је, на пример, видео-касета, један од оних породичних снимака, где госпођа Антонела седи на истом каучу на којем ће бити убијена, на истом месту. Не жели да је снимају, крије се и усмерава горак, крут, помало непријатан поглед. Али онда скида наочари и нагиње главу у страну, на раме, и осмехује се с благим изразом на лицу. Не знам да ли би перо Агате Кристи, мајстора загонетки и заплета, успело да опише погледе и осмехе госпође Антонеле, која остаје главни лик, а уједно и жртва у овој причи.

А почетак приче је застрашујући.

Налазимо се у Катанији, у улици Росо ди Сан Секондо број 16.

Дан је 4. децембар 1993.

Субота је увече, након вечере, после десет сати.

Једна жена је сама у кући, у свом стану, гледа телевизију. Сама, седећи на каучу, утонула у ону ледену тишину која увече завлада у неким зградама.

Сама.

Можда се осврће, можда окреће главу уназад јер је нешто чула иза својих леђа, али нема ничега. Врата су затворена, ходник је празан, нема ничега, нема никога и она је сама.

Сама.

Али ипак не.

У кући има некога.

У пола дванаест увече, њен муж се враћа кући са посла, паркира ауто пред зградом и пење се до стана, на трећи спрат. Све уобичајено, као и увек.

Врата су закључана, светла у дневној соби упаљена, упаљен је и телевизор, јер обично, када се он касно враћа, она га чека будна пред телевизором, дремајући на каучу. Све уобичајено, али само на трен, јер човек спушта поглед и види је.

Његова жена, Антонела Фалчидија, лежи на поду, међу јастуцима са кауча, и на секунд, на један једини секунд, човек мисли да је пала, да јој је позлило, али затим види крв, сву ту крв у којој она лежи и, пошто је лекар, одмах схвата да госпођи Антонели није позлило.

Убили су је.

Први су дотрчали комшије, они који живе на истом и на горњем спрату, након што су чули вику и појурили да виде. У дневној соби, клечећи, муж госпође Антонеле држи је у наручју, виче: „Бедници!”, и сам умрљан крвљу и у шоку. Један од комшија зауставља своју жену која је хтела да уђе у стан, говори јој: „Убили су госпођу Антонелу”, и шаље је назад да зовне карабинијере, затим се придружује осталима који покушавају да умире мужа, који и даље виче, грли жену, даје јој последњи пољубац.

У међувремену, неко позива телефоном седамнаестогодишњег сина госпође Антонеле, који је на журци са пријатељима и не може ни да замисли оно што се догодило његовој мајци.

А онда крај, све се зауставља у ишчекивању доласка карабинијера, судског службеника и судског лекара.

Професор Бјађо Гвардабасо из Института за судску медицину у Катанији, утврђује да је госпођа Антонела убијена тако што је избодена ножем двадесет шест пута, погођена по леђима и ногама, али нарочито по врату, грудима и пределу препона. Два убода, у врат, била су смртоносна. Има још неколико чудних рана: велики подлив на носу, огреботина испод усана, и многе мале, засечене ране, танке и плитке, испод браде.

Није лако тачно одредити час смрти. Последња особа која ју је чула док је била жива био је њен син, који је пред улазом у зграду чекао пријатеље са којима је ишао на журку и позвао је интерфоном у 21.45 да јој каже да су његови пријатељи стигли. Муж је проналази у 23.30, дакле, смрт се догодила у том временском распону, и то ближе тренутку када је тело пронађено – каже професор Гвардабасо – јер је тело још увек било топло када га је дотакао. Од првог убода до последњег, указују налази вештака, прошло је пет до десет минута.

Када су је пронашли, потопљену у језеру крви од које су били умрљани јастуци са кауча, госпођа Антонела имала је на себи кућну хаљину и спаваћицу. Док су је убијали, бацила је папуче далеко од места злочина и разбила наочари, које су запале међу јастуке са кауча. На зиду, иза лампе на једном сточићу, има неколико мрља крви.

На земљи, поред јастука, налази се нешто веома важно. Отисци од крви направљени ђоном једне патике, броја 36, женске патике.

Важно, али чудно.

Све су то отисци само левог стопала.

Ово са отисцима није једина тајна која обавија овај случај.

На улазним вратима нема трагова обијања, нити из стана недостаје било који предмет, нема никаквих трагова борбе у другим просторијама, већ само у дневној соби и само на оном месту, око кауча.

Одмах извиру нове тајне, још од оне ноћи. Муж госпође Антонеле говори да у стану већ извесно време примају чудне телефонске позиве, без речи, неко само позове и спусти слушалицу. Позиви су учестали у данима који су претходили злочину. Има још нешто. Анонимно писмо, искуцано на машини и са неспретно побрисаним редом, чији се пошиљалац обраћа госпођи и прети јој животом њеног сина. *Чувај сина, нешто би могло да му се догоди када се буде враћао кући у субоју увече* – стоји у писму, које стиже током седмице која претходи злочину.

Убијена жена, анонимно писмо, отисци леве ципеле... Случај Фалчидија заиста личи на крими-роман Агате Кристи. Али нешто недостаје, нису довољне само тајне. Недостаје она, госпођа Антонела. Пре него што се кримић настави, потребно је знати ко је она и чиме се бави.

Када је убијена, Марија Антонела Фалчидија има четрдесет три године и ради на Катедри за хигијену Универзитета у Катанији. Професорка универзитета, добростојећа и из добре куће, нећака великог лекара, власника важне приватне клинике. Особа блага и пријатна, чак и великодушна, што показују њени поклони служавкама и малој кћери једне од њих, али, пре свега, блага.

Госпођа Антонела је добра жена.

На универзитету госпођа Антонела предаје статистику, нов предмет, због чега је, као и њени студенти, морала да учи целог лета, да би се припремила.

Све у свему, мирна особа, методична и сабрана, што потврђује и њен последњи дан, 4. децембар: у 8 ујутро прима служавку Филипинку којој даје задужења за послове у кући; у 9 иде на факултет; у 13.30 се враћа, облачи кућну хаљину, спрема ручак за оне који су у кући, затим, током поподнева, исправља студентске радове. Након вечере чека мужа пред телевизором, на каучу.

Зашто је онда убијена? И ко је то учинио?

Истрага, којом руководи госпођа Мариза Акањино, помоћник јавног тужиоца у Катанији, није ни најмање лака. Али, као у роману Ага-

те Кристи, и у овом случају долази до обрта који преусмерава истрагу. Обрт се догађа одмах, већ исте ноћи.

У укрућеној руци госпође Антонеле судски лекар проналази власи косе. Плаве косе.

Та коса је важан, веома важан детаљ. Прва истраживања која су извршили професор Гвардабасо и стручњаци из криминалистичко-техничког центра карабинијера, где је урађена анализа ДНК, кажу да неке од тих природно плавих власи косе не припадају госпођи Антонели. Припадају другој жени. Које?

Још нешто. Неколико дана касније, убиство је доспело на програм *Телејне*, приватне телевизијске станице у Катанији, после телефонског позива анонимног сведока који каже да га је скоро прегазио неки комби у улици Росо ди Сан Секондо, баш те суботе у једанаест увече.

За воланом је била, видно узбуђена, нека плава жена. Ко?

То није једина тајна дојава полицији тих дана. Неки човек телефонирао је карабинијерима како би бацио сумњу на једну колегиницу госпође Антонеле са факултета, која је наводно била љута на њу из пословних разлога. Та жена, по речима анонимног дојављивача, носи исти број ципела као и на отисцима нађеним поред леша госпође Антонеле. Плава жена. Ко?

Након извесног времена, карабинијерима стиже још једно анонимно писмо. У том писму, самозвани детектив тврди да је злочин извела вереница оца госпође Антонеле. Господин Ђузепе Фалчидија и његова вереница хтели су да се венчају, али госпођа Антонела то није одобравала, и због тога је убијена.

Колегинице госпође Антонеле, колегинице њеног мужа, породичне пријатељице, све оне су изостављене, а локалне новине пишу: „Епилог је на помолу”. Била је то жена, то је јасно. Број отисака је 36, сећате се? А ту је и коса, са ДНК убице.

Али није тако. Исувише је лако, а у кримићима никада ништа није превише једноставно.

Анализа ДНК осумњичених особа никуда не води. Ниједној од њих не припада коса нађена у руци госпође Антонеле. Не само то. Пометњу ствара још једно супротно истраживање. Професор Фјори, задужен за анализу власи косе које карабинијери још нису анализирали, утврђује да се ради баш о коси госпође Антонеле. Можда је различита од других, можда их је она почупала са главе покушавајући да избегне убоде ножа... можда. Али одједном ништа више није јасно, ништа извесно. Траг који наводи на жену, који је давао наду, нестаје.

И онда?

Помоћник јавног тужиоца, госпођа Акањино, сматра да се пред злочином никада не сме предавати. Исто тако и мајор Фенољети, из одељења карабинијера у Катанији који врше истраживања. Желе да сазнају ко је убио госпођу Антонелу и зашто. И ми хоћемо да сазнамо исто. Зато, хајде да следимо истраживања карабинијера и помоћника јавног тужиоца, иако само са папира и са растојања од неколико година.

Траг који указује на жену није више актуелан. Наравно, коса и трагови још увек захтевају објашњење; али оставимо то по страни. То ћемо размотрити касније.

Кренимо од извесне чињенице. Госпођу Антонелу није убио лопов. Нема трагова обијања и ништа није однесено. Када је убијена, госпођа Антонела била је у кућној хаљини. Ако је убица имао копију кључева од стана или пак да је она, што је вероватније, отворила врата, тај или та, морао је да је добро познаје.

У том случају карабинијери и помоћник тужиоца, још од првих дана после убиства, могу да следе још барем два друга трага.

Један држављанин Шри Ланке станује са женом и кћерком Мартином у згради преко пута оне у којој живи госпођа Антонела. Тај човек годинама је радио као послужитељ у породици Фалчидија, најпре код њеног оца, потом у стану госпође Антонеле, а сада у стричевој клиници и у другим зградама у граду.

Зашто су се карабинијери досетили њега? Зато што он и жена пролазе кроз кризу. Свађају се, понекад и насилно, око новца, око парцеле коју је купио у Шри Ланки и насловио на брата, око кћеркиног образовања, па чак и због тога што госпођа носи прекратке сукње. Госпођа Антонела, која је врло блиска са послужитељевом женом, често се ставља на њену страну против мужа. И не само то, госпођа Антонела веома је везана за малу Мартину, као да јој је друга мама, тако да је послужитељева жена често оставља да је он чува, као што јој је дала да јој чува и уштеђевину.

Послужитељ би желео да се врати у Шри Ланку и поведе кћерку, али не може, јер је уписана у женин пасош. Документ званично чува парох њихове четврти, али послужитељ је, како сам каже карабинијерима, убеђен да је пасош у ствари код госпође Антонеле.

Шта тога дана ради послужитељ?

Те суботе 4. децембра, у 6 ујутро, он одлази у клинику Фалчидија да би чистио. Око 8 одводи девојчицу у обданиште. Од тада до 20.30

чисти неколико зграда, затим се враћа кући, вечера, кити божићну јелку заједно са кћерком и око 22 почиње да чисти степенице у згради у којој живи. Око 23 чак га је видела газдаричина кћерка.

Послужитељ каже да је госпођу Антонелу последњи пут видео у уторак 30. новембра, пуна четири дана пре убиства.

Ниједан елемент не терети тог човека, који бива саслушан као сведок. Ту престаје први траг. Са истом оном сумњом, са иста два питања : – А отисак? А женина коса?

Други траг који следе карабинијери и помоћник јавног тужиоца води ка особи која припада средини у којој је жртва живела. Међу особама које је полиција саслушавала од самог почетка је и он, њен муж.

Доктор Винченцо Моричи је веома познат доктор у граду. Помаже на хируршкој патологији у болници „Виторио Емануеле” у Катанији, уједно сарађује са факултетом, ради при клиници Фалчидија и има ординацију у Катанији, тик уз зграду у којој станује, и још једну у Никозији.¹

Госпођа Антонела упознала га је на факултету, када су обоје били студенти. Касније, након дипломе, венчали су се. На једној црно-белој фотографији су њих двоје, она крај њега, а његова рука је на њеном рамену.

Тог дана, те суботе 4. децембра, као и сваке суботе, доктор Моричи одлази у своју ординацију у Никозији око 11.30. Одлази заједно са старом служавком из куће Фалчидија, Пепином, која као и сваке суботе користи прилику да обиђе рођаке који се налазе у том граду, који је удаљен више од стотину километара.

На путу, доктор среће колегу који му помаже при прегледима. Колега излази из кола у близини Ађире и наставља са њима ка Никозији, где остављају госпођу Пепину.

У Никозији раде у ординацији до 20 часова. Обављају пар кућних прегледа до 21.30 и враћају се у Катанију, стају само да би јели у једној гостионици крај пута.

Ту ће остати око пола сата, како осим колеге, сведоче и власник ресторана и његова жена. Након што су стигли у Ађиру, колега доктора Моричија силази до кола и тада је 22.30 – то знамо јер је баш он

¹ Градић Никозија на Сицилији, североисточно од Катаније (прим. прев.)

тако рекао када су га карабинијери питали. Време је ово: пола сата да би се стигло од Никозије до Ађире, три четвртине сата да би се стигло од Ађире до Катаније.

У 23.15, доктор Моричи долази у Катанију и паркира кола у гаражу. Види га његов таст, који живи преко пута.

Улази у кућу и затиче жену убијену.

Ништа не терети доктора Моричија, и заиста, саслушавају га само као сведока.

Жена, муж, „мајордом”... ликови који у разним својствима круже око овог догађаја, као да су преузети из романа Агате Кристи. И као у њеним романима, ту је криминолог који треба да развије, на захтев тужилаштва у Катанији, психолошки портрет могућег кривца. Технички термин је МПА – могући профил агресора. Пише га професор Франческо Бруно, предавач криминологије на Универзитету Ла Сапиенца у Риму. По њему, убица је мушкарац, средовечан, веома снажан. То потврђује начин убода, избор употребљеног оружја, нагиб убода и распоред рана.

Али женски отисак у крви? А коса нађена у шапи госпође Антонеле? Какве везе има отисак са косом?

Размотримо најпре још једну претпоставку. Да ли је једини начин да се уђе у тај стан био да се позвони и да госпођа Антонела отвори? Судећи по речима доктора Фалчидије и професора Гвардабаса, који је био породични пријатељ, да би се ушло у тај стан била је довољна пластична картица.

У реду. Неко је могао да уђе користећи пластичну картицу или неко друго средство које не оставља трагове. Неко је могао да нападне госпођу Антонелу с леђа и убоде је ножем двадесет шест пута. Али ти ударци нису сви исти, нису сви задати да би се убило. Има и чудних рана, неке су само ситне огреботине, мале посекотине под брадом. Зашто?

У романима Агате Кристи увек постоје упоришта на којима се могу градити претпоставке. Потражимо та упоришта. Покушајмо да их одредимо. Запитајмо се шта се могло догодити те суботе 4. децембра, у том стану на трећем спрату у улици Росо ди Сан Секондо, у тој дневној соби и на том каучу.

Да се ради о кримићу, био би ту полицајац који би са нама утврђивао ситуацију. Овде, полицајац је комесар Силвио Боци. Тамо, у ономе што изгледа само као стара зграда у центру Болоње, налази се једна од најсавременијих структура за криминолошко истраживање. Комесара Боција питали смо шта се могло догодити оне вечери.

„Прво што треба испитати јесте место злочина, физички облик куће у којој се напад догодио. Дневна соба у којој је госпођа Антонела гледала телевизију, али нарочито кауч. Обратимо пажњу на распоред трагова крви, на положај крвних мрља. Све су на десној страни, на јастуцима на десном рубу кауча. Госпођа Антонела погођена је у виталне тачке, што је проузроковало значајан губитак крви, а током напада се покретала, покушавала да се одбрани, крв је сигурно шикнула, али не по левој страни кауча”.

А зашто?

„Зато што је нешто спречило пробијање крви. На пример тело нападача, убице наоружаног ножем. Погледајмо распоред рана. Оних двадесет шест убода који су је погодили испод ногу, по препонама и грудима, и све оне ситне ране, чудне засекотине под њеном брадом. Када ју је особа, која је седела поред ње, изненада напала, госпођа Антонела је реаговала. Након првих удара у груди, подигла је ноге и покушала да одгурне нападача. То објашњава убоду по ногама. Трудећи се да их избегне, госпођа Антонела се окреће на стомак, али убица наставља да је боде по леђима. То нису случајни убоди, већ убоди задати с намером да се убије, у виталне тачке, предео препона, где се налази бедрена артерија, када госпођа подиже ноге, и касније у врат. Грло је, међутим, заштићено, јер га је она пригњечила уз кауч. Убица постиже да госпођа подигне главу и удара је врхом ножа, у браду, то су мали, пробни удари. Пошто му то успева, завршава са два убода у врат”.

Ради се, дакле, о искусној и одлучној особи.

„Да, искусној и одлучној. Док је седела на оном каучу, утонула у јастуке и приљубљена уз наслон, госпођа Антонела била је у замци. Након првог удара, није јој више било спаса”.

Онај ко је напао госпођу Антонелу седео је до ње на каучу, на оном делу који је остао неупрљан мрљама крви. То изгледа као највероватнија реконструкција догађаја, јер да ју је напао с леђа неко ко је кришом ушао, јачина удара и крвне мрље били би другачији.

Госпођу Антонелу напао је неко ко је седео до ње и кога је она те вечери, у кућној хаљини, примила у кућу.

Госпођа Антонела убијена је правим оружјем, ножем који је изабран за убиство. Сечиво дуго петнаест центиметара, донесено извана.

Ово је убиство са предумишљајем, а извршила га је особа коју је госпођа Антонела добро познавала.

Жена? Ту су отисци, они чудни отисци левог стопала у крви. Број 36. Ту је и коса, оне чудне власи плаве косе за које није јасно да ли су њене или нечије дуго. Оне непогрешиво указују да је убица жена. Али, али... и професор Бруно у свом профилу агресора, и комесар Боци, имају своју теорију у вези са тим отисцима.

„Оно што није јасно у вези са отисцима стопала у крви је то што су сви начињени левим стопалом. Али има још нешто: када се хода, отисци који остају нису савршени... у зависности од корака, јасније се види врх или пета, или јачи притисак на леву или десну страну. Ови отисци су савршено оцртани, као да су направљени печатом. И нема других отисака у осталим деловима куће, на пример према вратима. Изгледа као да је убица који је носио ципеле угазио у локву крви и почео да скакуће око ње на једној нози...”

Бесмислено...

„Баш тако. Постоји логичније објашњење. Такав отисак није могло да направи стопало, већ рука. Рука увучена у ципелу умочену у крв, баш да би се њом оставио траг. При том је направљена грешка јер је коришћена само лева ципела и направљен неприродан траг”.

Леви отисци, чудно збијени један крај другог, чудно направљени крвљу госпође Антонеле, наводе на помисао да се ради о заваравану трага, да је неко, мушкарац или жена, хтео да баци кривицу на другог.

Отисци нису једино што указује на завараване трага. Сећате ли се анонимних писама која су се појавила пре и после убиства?

Писмо у коме се говори о суботњој вечери, само седам дана пре суботње вечери када је убијена госпођа Антонела. Можда је то само подударност, али чудно је. Наводи на помисао да је убица познавао садржај писма или да га је сам написао. Зашто? Да би окривио власника писаће машине који је оставио траг на коверти на тако необазрив начин, на тако необазрив начин. Претварање, завараване трага, сакривање, опет.

Све заиста личи на роман Агате Кристи, роман у којем ђаволски ум осмишљава убиство и пажљиво га спрема, проучавајући све поједи-

ности. Као у роману Агате Кристи, ту је и проклетство које прогања смрћу оне који су повезани са случајем. Мајор Фенољети, који је водио истрагу карабинијера, погинуће након извесног времена, на служби у Босни, у једној саобраћајној несрећи у Мостару. Умире и стриц госпође Антонеле, власник клинике, у току једне хируршке интервенције. И госпођин отац такође умире, погођен срчаним проблемима.

По мишљењу професора Бруна, криминолога, неки од ових смртних случајева су међусобно повезани. То је занимљива претпоставка, баш као из кримића, али ништа јој не иде у прилог, исто као што ништа не указује на везу тих смрти са убиством госпође Антонеле. Случајности у стварности која је више крими од крими-романа.

Направимо сада корак даље маштом и дајмо овом случају решење као у роману. Како би овај случај описала Агата Кристи? Какав би расплет донела?

Најпре, сместила би случај у одговарајуће окружење. Чаробно и чудновато место, пуно светла и таме, белог и црног. Загонетно и тајанствено место.

Катанија.

Нама који не живимо овде, Катанија је слична осталим барокним градовима на Сицилији. Нама који долазимо као туристи, иако посебни туристи, ово је диван град, смештен између планине и мора као бисер, црни бисер. Ми који нисмо одавде познајемо ову земљу преко страница *Породице Малавоља Ђованија Верге* или по новинским чланцима који говоре о мафији. У тим крајевима су марине у Ачи Треци и Ачи Кастелу, одакле полазе рибарски бродови, тамо су и бесправно изграђене зграде које допиру до саме обале мора.

Али ако се боље погледа, ако се покуша да се боље погледа, овај црни бисер угнежден између мора и планине није оно што изгледа, то схватиш чим дођеш и видиш да ни његова планина није оно што изгледа, обична планина, већ вулкан. То је град светлости и сенки, црног и белог, јасних супротности које се не стапају, по оној логици по којој баш тамо где је сунце најјаче, баш тамо где је светло најбеље, сенке су најтамније, црне.

Црне боје је и лава којом је град подигао зидове барокних здања и цркава, црна је и оплата на зидинама његове палате, црни су сводови на марици и њеним вратима. Али његово предграђе је бело, месечасто и нестварно, са зградама „сандучарама”, низовима празних продавни-

ца и широким булеварима који се завршавају у недођији, усред житних поља. Светла и сенке, противречности града који никада није оно што изгледа. Као нека празна, модерна сајамска хала, усред које се уздижу фабрички димњаци, тако стари и леви да личе на минарете.

Срце овог града снажно куца, на сајмовима и рибљим пијацама које испуњавају тргове и црквена дворишта светлошћу, мирисима, заглушујућим звуцима и бојама, јарким попут крви, а када падне мрак, нестају, остављајући празне клупе и тргове у тами. Када зађе сунце, људи полазе из кафића који су, отворени један за другим, вратили живот центру града, са оним практичним духом типичним за овај град, који сами Сицилијанци називају „Миланом југа”. Иронија, луцидност и смисао за практично, који у најбољем облику значе мапшовитост, одлучност, предузимљивост, способност за преживљавање, а у најгорем – превару, заташкавање истине, мафију.

Тај дивни град, Катанија, је стари град који од своје грчке и римске, потом средњовековне прошлости, од оне темпларске Катаније где се у средњем веку крио Ричард Лавље Срце, нема више ништа. То је град који се покреће и мења чак и онда када иза своје барокне фасаде изгледа непомичан. Док слушате становнике Катаније, говор им је отегнут и запевајући, а на тренутке одсечан и брз, као реповање.

Зато што овај град није као други градови.

Зато што овај град одувек живи са вулканом који се на сваких сто година пробуди и све уништи, и треба све почети изнова. На обронцима Етне, извајаним црним остацима истопљене лаве, под шинама моторног воза који прелази преко ње, у пољима ограниченим зидовима без малтера направљеним од лаве, нема ниједног центиметра тла који је остао исти. Лава долази, уклања све пред собом, све мења, све покреће а затим стаје, учвршћује се и остаје тамо, црна и непомична, као да је вечна. А у ствари није, јер спремна је да се покрене, сва одједном, и поново промени.

Можда је такав и овај град. Можда ми који овде не живимо, ми који нисмо одавде, напуштамо овај град са осећајем да нам је нешто промакло, нека скривена тајна, попут тајанственог осмеха који начас заблиста, удаљи се, а потом нестане.

Да је „случај Фалчидија” крими-роман, Агата Кристи би га можда овако записала.

Убица је одавно одлучио да убије јадну госпођу Антонелу. Већ има на уму особу на коју ће бацити кривицу. Можда та особа стоји на путу његовим будућим намера, које год да су.

Пише анонимно писмо, писмо које ће привући пажњу истражитеља, касније, када убиство буде извршено. Користи писаћу машину која припада особи коју жели да окриви, исписује ред, неспретно га брише, али то је већ довољан разлог за сумњу.

Затим одлази у кућу госпође Антонеле. Одлази рано, у 22 часа, након што је њен син изашао са пријатељима, а пре уобичајеног времена повратка њеног мужа. Одлази тамо у тренутку за који убица има смишљен, наравно, лажан алиби, а окривљена особа га нема.

Седа до ње на кауч, изненађује је, удара је двадесет шест пута циљајући виталне тачке, док се госпођа Антонела, заробљена на каучу као у замци, очајнички бори, узалуд покушавајући да се одбрани, барем десетак минута.

Убија је. Прави поред ње неколико отисака патиком, баш онаквом какве су оне које носи особа коју жели да окриви. Затим отвара стиснуту песницу госпође Антонеле и ставља у њу власи косе, косе која би требало да буде „потпис“ њеног убице.

Савршен злочин, али нешто је кренуло лоше. Низ ситних потешкоћа које не усмеравају сумње онако како он жели. Час смрти који није лако утврдити. Анализа ДНК која никада није лагана и извесна, као што се мисли, и која не упућује ни на кога, стављајући све њих, заједно, у исту групу могућих криваца: блиске рођаке, пријатеље, колеге и непријатеље.

Ко зна како се осећа тај ђаволски убица. Понудио је истражитељима решење случаја, *своје* решење а чудном игром судбине они су прошли крај тог решења, превидели га, и сада сумњају на све, па чак и на њега.

Да је кримић... али „случај Фалчидија” није кримић већ црна хроника, па машта није довољна. Пред убицама се не треба предавати, али и овде, онај ко је убио госпођу Антонелу остаје још један човек-сенка скривен у гомили.

Од госпође Антонеле, вредне и одмерене професорке, остаје само благи осмех, док пред објективом апарата нагиње главу на раме и скида наочаре.

КАРЛО ЛУКАРЕЛИ рођен је у Парми 1960. Живи у Болоњи и Сан Марину. Међу његовим књигама су *Almost Blue* (1997), *Дан вука* (1998), *Осџрво њалоџ анђела* (1999), *Герника* (2000). По књизи *Almost Blue* снимљен је филм у режији Алекса Инфашелија.

Књига *Мистерија у ѿлавом*, јединствена по истраживачком и јасном, али једнако приповедачком тону, обједињује седам „случајева“ представљених у успешним телевизијским емисијама *Мистерија у ѿлавом* и *Ноћно ѿлавеѿнило* које је Лукарели водио на каналима RAI 2 и RAI 3. Углавном се ради о злочинима чији починитељи нису пронађени и који су још увек обавијени велом тајне. Сам Лукарели каже: „То су приче о женама и мушкарцима, људима а не ликовима. То су приче које треба причати и причати, све док се не реше. Ако средства прозе помажу да се оживе осећања и карактери тих особа, тим боље.”

Карло Лукарели спада у најзначајније представнике младе генерације италијанских писаца, а по избору тема и стилу близак је Симони Винчи и Николу Амантију. Његови романи већ годинама су бестселери у Италији а превођени су и на многе језике.

Превео с италијанског и белешку сачинио НИКОЛА ПОПОВИЋ